

Sokan nem értették elhatározásomat, hogy fiatal történész létemre miért a Drake Intézetet választottam első munkahelyemül. Meg nem értésük két forrásból fakadt. Először is az intézet kutatásai elsősorban, mondhatnám dominánsan természettudományos jellegűek, amelyekhez magam se konyítok többet bármely átlagos halandónál. Másodszor nyílt titok, hogy az intézet kutatási eredményei csak jókora késéssel láthatnak napvilágot, ennek oka pedig abban rejlik, hogy az intézetet a hadügy pénzeli, ily módon tetszése szerint bánhat annak produktumaival, fittyet hányva a különféle rendű és rangú ellenőrző bizottságok követeléseinek. Jó esélyem van tehát, hogy bármiféle érdemleges szakmai publikációm – közelebbről meg nem fogalmazott biztonsági okokra hivatkozva – évekre, de talán évtizedekre jegeljük, s talán meg sem érem, ha egyszer, nagy sokára napvilágra kerül.

Csak hogy mindez engem a legkevésbé sem érdekelt. Soha nem a személyes dicsőséget hajszoltam, nem a hírnév talmi csillogása vonzott. Ha így lett volna, inkább énekelni jelentkeztem a Vénusz romantika-bárjainak egyikébe, ahová álló évben özönlének a jegyespárok és nászutasok, s ahonnan minden idők legragyogóbb sztárjának, magának a Királynak, Zo-Bankhi-Zonak a Naprendszer teljes lakott övezetén átívelő pályafutása indult öt évtizeddel ezelőtt. Mondták már, hogy egészen tűrhető hangom van. Vagy lehettem volna atléta, az ifjúság bálványa, aki a csökkent gravitációjú Merkúr-olimpián szemképráztaató elemekkel tarkított szabadrepülést mutatva be hódítja meg a rajongó hölgyközönség (elsősorban az ifjabbak) szívét, és nem mellékesen az olimpiai aranyat. Hátráltatta a dolgot, hogy tízéves korom óta be nem tettem a lábam tornaterembe. Pedig szerettem sportolni, mint minden egészséges fiatal: sokat úsztam, kerékpároztam, a futás pedig egészen különleges élmény volt a holdbéli Aldrin-város főiskolájának sportpályáján. A ritka légkörben hosszan elnyúlt, magasba ívelő szökkenésekkel futva lassított légi balettnak illett be minden mozdulat. A tornatermek zárt légkörét azonban sohasem szívleltem, akárcsak az űrhajókét, vagyis ha csak tehettem, kerültem az űrutazást is. Így adódott, hogy míg kortársaim párosával röppentek el hétvégenként, hogy elmerüljenek a Vénusz szerelemmel átitatott légkörében, addig én a kollégium könyvtárában kuksoltam inkább, s a régi idők krónikáiban mélyedtem el, részletek után kutatva, amelyek csakis itt voltak fellelhetőek. Különleges engedély birtokában nemegyszer valódi papírból készült könyveket, ódon iratokat is tanulmányozhattam. Hiába merítettem meg ugyanis a számítógépes világhálót az emberi tudás sok évezredes tengerében, az igazán értékes, apró információdarabkák nem akadtak fenn a háló szemein. Nekem kellett utánuk búvárkodva a könyvtárak legnagyobb mélységeibe leereszkednem, s hetek, hónapok munkájával felhoznom egy-egy újabb, apró morzsát, egy dátumot, egy hivatkozást, egy utalást, amelyet azután még újabb elemző munkával kellett megfontoltan értelmeznem, hogy valódi tartalma napvi-

lára kerüljön. Hosszú-hosszú időbe telt, mire ezek a kicsi mozaikdarabkák, mint egy minőségi királyság elsüllyedt gályájáról származó, összetört amfora cserepei, lassan-lassan kiadták az eredeti formát, s ajánlást fogalmazhattam meg az Akadémia Történelmi Szekciójának, hogy a számítógépekben tárolt történelmi feljegyzéseket egy-egy félmondattal vagy lábjegyzettel kiegészítsék. Hallatlanul izgalmas mulatság volt, ámde egyben aprólékos, időrabló munka. Sorsomra nézve azzal a következménnyel járt, hogy végleg elköteleztem magam a történelmi pályára, és beleszoktam ebbe a csendes, szórakozástól és párkapcsolatoktól mentes és – a szellemi tevékenységet nem számítva – izgalmat nélkülöző, magányos életmódba. A Drake Intézet kutatásaimhoz elegendő teret nyújtott, még a témaválasztást is rám hagyták. Beletörődtem, hogy végleg egyedül maradok, s a könyvtári kutatásoknak szentelve életem le az életemből hátralevő évtizedeket.

Így azután váratlanul ért, amikor P. őrnagy[•], a közvetlen intézeti felettesem egy reggelen magához hívatott, és homlokát gyanakvóan ráncolva, mutatójával vádlón felém bökött:

– Halljuk!

Elképedve álltam ott. A legcsekélyebb fogalmam se volt róla, mi lehet a probléma, ám azt is éreztem, hogy az adott helyzetben visszakérdezni, hogy „micsodát?”, felér egy jókora tiszteletlenséggel. Márpedig P. őrnagy nem kedvelte a tiszteletlen alárendeltjeit. Nagyon nem kedvelte. Ezért inkább elgondolkodtam az elmúlt napok történésein, hátha eszembe jut olyasmi, amivel kivívhattam az őrnagy rosszállását. A határidős jelentéseket rendben leadtam, azokkal nem lehet gond. Az anyagigénylés... hát igen, kicsit sokba kerültek az általam megjelölt szakfolyóiratok, de ilyen fordult elő máskor is, és P. őrnagy ezt mindig egyszerűen megoldotta. Piros tollával először kihúzta a legdrágábbat, majd a következő legdrágábbat egészen addig, míg a végösszeg legalább a felére nem csökkent. Minthogy eme szokásával magam is tisztában voltam, drága, ám szakmailag felszines, értéktelen anyagok beiktatásával tudtam védekezni ellene, így a küzdelem az első forduló után mindkét fél melegegésztésére végződött. Emiatt nem rendelt volna kihallgatásra. Ott volt azután az a vita az ebédlőben a hadsereg lehetséges jövőjéről. Hát igen. Belehevültünk a kollégákkal (akarom mondani a tisztársakkal, de született civil lévén sehogy sem jönnek a nyelvemre ezek a katonás kifejezések, hiába a rám aggatott hadnagy rendfokozat), és a kelleténél hangsúlyosabban vagdostuk az érveket egymás fejébe. Többen oda is fordultak. Valamelyikük feljegyezhetette az elhangzottakat, azután sietett jelenteni. Próbáltam visszaemlékezni a részletekre, de az őrnagy szúrós, sürgető tekintete ebben cseppet sem volt segítségemre. Csak remélhettem, hogy nem hagyta el a számat olyasmi, ami...

– Mit követett el, ami miatt T. admirálisnál kell jelentkeznie? – kérdezte immár türelmét veszítve az őrnagy.

T. admirális? Az Egyesült Emberiség legfőbb védelmi és csapásmérő űrflottájának újonnan kinevezett főparancsnoka? Nem vagyok gyáva alak, de az admirális nevének említésére megremegett a lábam. Hirtelen minden gondolatom elszállt, fejemben kába üresség maradt.

– No jó – mondta fenyegetően P. őrnagy, félreértve hallgatásomat –, úgyis meg fogom tudni. Fogja, itt a parancs! És vigyázzon! Ha a legcsekélyebb panaszt hallom magáról az admirális úrtól, akkor a karrierjének a Drake Intézetben befellegzett!

• A jelenleg is szolgálatot teljesítő személyek nevét a katonai cenzúra törölte, és fiktív betűvel helyettesítette.

●●● Az admirális épületének monumentális palotája irdatlan köszörnyetegként terpeszkedett egy vonalzóval tervezett sövénylabirintus közepén, mintha csak monda-beli elődjéhez hasonlóan a betévedőkre várt volna, hogy felfalhassa őket. A zárt, áthatolhatatlannak tűnő épület mohón megnyílt, magába nyelt. Másodpercek alatt haladtam át a különböző ellenőrző pontokon, biztonsági őrök kísérték lifteken, folyosókon, adtak tovább egymásnak kézről-kézre. Öt perc sem telt belé, hogy a kapustiszt kezébe nyomtam parancsomat és okmányaimat, máris T. admirális hatalmas, sokszögletű dolgozószobájában ácsorogtam a Naprendszer háromdimenziós falitérképe és az Egyesült Emberiség kibontott hadilobogói előtt.

Az admirális mosolytalan, visszafogott jelenség volt, korának megfelelően ősz. Alig észlelhető biccentéssel viszonzta tisztelgésemet, majd az alábbi idézettel nyitott rám tüzet:

– „A hadseregnek csak múltja van, nem jövője.”

Elsápadtam. Az ominózus, tiltott mondatot én harsogtam a vita hevében múltkor, az ebédlőben. Mostanra minden az eszembe jutott. Egy nagyhangú főhadnagy, amúgy genetikai kutató a biológiai részlegtől azt bizonygatta, hogy az emberiség a totális militarizáció felé halad, és ez nemcsak szükségszerű, de hasznos is, mert ez a kulcsa a jövőbeni technológiai fejlődésnek. Ide vezet, véltem én, ha a világot tányérsapka alól szemléli az ember, s nem állhattam meg, hogy közbe ne szóljak. Aztán már nem volt visszaút.

– Tudja, kitől származik az idézet? – érdeklődött hűvösen az admirális.

Nagyot nyeltem.

– Tudom, admirális úr. Történész vagyok.

– No persze – bólogatott szárazon –, no persze.

Nem kínált helyet, továbbra is érezte velem, hogy ha kedve tartja, öt perc alatt kitörheti a nyakamat. Rosszul éreztem magam a bőrömben.

– Mit gondol – tette fel a kérdést –, miért nem idézzük soha hivatalosan ezt a mondatot?

– Nyilvánvaló okból – feleltem. – A katonák morális szinttartása megköveteli, hogy perspektivikus jövőképük legyen. Egy olyan világvélemény, amely a hadsereg fölöslegessé válását hirdeti, szétzüllesztene az egész struktúrát.

– Feltételezem, hogy többet is tud a mondás eredetéről.

Várakozóan nézett rám, amit az adott helyzetben parancsként kellett értelmezniem.

– Közel száz esztendővel ezelőtt – fogtam bele nehezen forgó nyelvvel – a Drake Intézet akkori kutatóinak sikerült minden korábbinál pontosabb becslést adniuk a Drake-formula tényezőinek értékére. Megállapították, mekkora az élet kifejlődésére alkalmas bolygók keletkezésének valószínűsége, az élet kialakulásának esélye, az intelligencia kifejlődéséé, és mennyi a civilizációk fennmaradásának átlagos hossza. Mindez az évszázadok óta szüntelenül gyarapodó különféle elméleti eredmények és tapasztalatok összegzése alapján vált lehetővé, jó közelítéssel. E tényezőket összesorozva megkapták, hogy a Galaxis százmilliárd csillaga közül jelenleg hány körül várható intelligens élet, azaz civilizáció létezése.

Az admirális némán bólogatott, arca szikkadt vonásairól semmit sem hagyott leolvasni.

– Az eredmény közismert – folytattam a lecke felmondását. – Olyannyira közel esik a nullához, hogy teljesen valószínűtlen, miszerint az emberiségen kívül másik

értelmes faj is létezne a Galaxisban. Katonai szempontból ez annyit jelent, hogy nem kell többé földönkívüliek támadásától tartanunk. Ezt kommentálva mondotta Kharafa Nebir, az Egyesült Emberiség akkori, soros elnöke, hogy „a hadseregnek csak múltja van, nem jövője”.

– És egy másik galaxisból jövő támadás lehetősége? – vetette közbe az admirális.

Ez könnyű kérdés volt, bukásra álló vizsgázónak sem okozhatott nehézséget.

– A Nebir-doktrína úgy fogalmaz, hogy amíg az Egyesült Emberiség a saját Naprendszerét sem hódítja meg, és leggyorsabb hajóinak teljesítménye messze-messze a fénysebesség alatt marad, addig meddő erőfeszítés egy galaxisokat áthidalni képes, a miénkénél sokszorta fejlettebb civilizáció esetleges támadásának kivédésére fordítani energiáinkat. Erre éppoly hiábavaló felkészülni, mint egy szupernóva kitörésének az elhárítására.

– Látom, alapos ismerője a témának – szólta az admirális. – A ma élők többsége Nebir nevét se hallotta még soha.

Persze, hogy nem, ha nemcsak az idézeteit hallgatják el a történelemórákon, hanem a tevékenységét is, gondoltam magamban. Alakja és tettei feledésre ítéltettek. T. admirális felemelkedett ültő helyéből, és két kezét hátrakulcsolva járkálni kezdett szobája hatalmas szőnyegén. Nem tehettem mást, várakoztam, míg újra meg nem szólalt:

– Nebir hamarosan baleset áldozata lett. A hivatalos vizsgálat a katonai szállítójármű műszaki problémájának tulajdonította a balesetet, és ezzel az ügyet lezárták. Nebir utódja nem hánytorgatta többé ezt a témát, és a hadsereg költségvetése érintetlen maradt.

Meglepett a főparancsnok szavaiban rejlő, alig burkolt célzás. Nebir élete és munkássága nem tartozott a kutatási területeim közé, de halálának sokat elemzett és vitatott körülményeiről hallottam ezt-azt. A hadseregnek soha nem sikerült magát tisztáznia a vádak alól, de megvolt hozzá a hatalma, hogy erre ne is legyen szüksége. A vádaskodók pedig előbb-utóbb elnémultak, vagy elnémították őket.

Az admirális vetett rám egy pillantást a szeme sarkából, majd így folytatta:

– Csakhogy a földönkívüliek dolgában Nebir tévedett. Óriásit tévedett! Nemcsak léteznek, hanem itt vannak körülöttünk, bármelyik percben lecsaphatnak ránk, és mi arra is képtelenek vagyunk, hogy felfedezzük őket!

Megdöbbenve hallgattam. Szavai úgy hangzottak, mintha egy üldözési mániás, örült prédikátor torkából törtek volna elő. Vettem a bátorságot, hogy közbeszóljak:

– Na de a Drake-formula, uram...

– A pokolba a formulával, hadnagy! A maguk intézetének tudósai majd eljátszadoznak vele, mire rájönnek, hol ...• el a számításait, és korigálják az elméletüket. Nekem a tényekkel kell törődnöm. A tény pedig az, hogy a Phaeton-IX bázist földönkívüli támadás érte!

●●● Elnémultan ültem a helyemen, az admirális közlése megrendítőleg hatott rám. Biztonságérzetem alappillérei inogtak meg szavai nyomán. Fel kellett tételeznem, hogy tisztában van vele, mit beszél, ámde... hirtelen feleszméltem, mint aki rossz álomból ébred, s máris igyekeztem felülkerekedni a rám törő félelemhullámon. Se-hogy sem stimmel az egész. Az admirális engem leckéztet, amikor egy ismeretlen, külső ellenség támadását kell visszavernie? Ez lehetetlen! Ha valóban úgy állna a

• A kifejezést a katonai cenzúra törölte.

helyzet, ahogy mondja, akkor itt összekötő tisztek sokasága futkosna, tábornokok sürgősnéneke-forognának, jelentések tucatjai érkeznének mindenfelől, és kódolt parancsok áramlanának kifelé. A bázisokon tűzvörös fokra emelkedne a készültség, és máris harcjárművek ezrei rajzanának szét az űrben riadóstarttal.

Helyette csend és nyugalom van mindenfelé, amiként ebben a teremnyi szobában is. Akkor hát mi a valós helyzet? Mi célja a bejelentéssel? Engem akar riogatni?

Az admirális szemernyi nyugtalanságot sem árult el. Hűvös és rideg volt, akár csak az első pillanatban.

– Ez itt a lakott bolygók övezete – lépett a Naprendszer térképéhez. – A négy belső bolygó, néhány hold és kisebb, mesterséges égitestek tucatjai, ahol ma emberek élnek. Ezeket öleli körbe a Mars és a Jupiter pályája között a Phaeton-gömb huszonnégy katonai bázisa.

Mindez jól ismert volt előttem. A kisbolygó-övezet darabjairól korábban feltételezték, hogy egy széttöbbant nagybolygó – ez lett volna a Phaeton – maradványai. Bebizonyosodott, hogy nincs így, a Phaeton soha nem létezett, azonban megszületett egy nagyszabású elképzelés. Az övezetet alkotó űrtörmeléket – sok évszázada már – összegyűjtötték, tömör égitesteket formáltak belőlük, amelyeket az övezettel megegyező sugarú, képzeletbeli gömb felszínén egyenlő távolságra helyeztek el egymástól. Katonai bázisokat telepítettek rájuk, hogy az emberiséget védjék minden irányban az űrből jövő támadásokkal szemben. Az övezettől távolabb már csak felderítő robotsondák bóklásztak a Naprendszer fagyosabb vidékein, s küldték megfigyeléseiket.

– A Phaeton-bázisok a mai napig üzemelnek – folytatta az admirális –, ellátják az eredeti rendeltetésüknek megfelelő szolgálatot. Ha a Drake-formula kiszámítása egészében nem is érintette a katonai kiadásokat, amint erre az imént már céloztam, elkerülhetetlen volt a költségek átcsoportosítása. Az utóbbi száz évben a bázisoktól fokozatosan megvonták támogatásuk javarészét, épp csak a minimális fenntartásukra elegendőt hagytak. Két évtizeddel ezelőtt azonban...

Egy tábornok kereste az admirálist, hogy jelentést tehessen. Türelmetlenül végighallgatta, majd elzavarta. A titkárnő jelezte, hogy a szolgálatban megrokkantak bizottsága várakozik az admirális úrra, immár negyedórája. Csak várakozzanak, vakkantotta. És C. államtitkár úr kérdezteti, vele ebédelne-e az admirális úr. Nincs még dél, csapta le a kagylót dühösen. – Nem hagynának végre békén? Hol is tartottam? Két évtizeddel ezelőtt...

Visszalépdelt a hatalmas térkép elé.

– Nos, a helyzet úgy áll, hogy sok részlet-információval magam sem rendelkezem. Amikor a napokban átvettem hivatalomat, az elődöm homályos megjegyzések sorát ejtette el egy néhány évvel korábbi, különös eseményről, amely arra utalt, hogy a Phaeton-IX körül valami szokatlan történt. A bázis környékén idegen űrhajók jelentek meg, majd kisvártatva nyom nélkül eltűntek onnan. Hogy fegyveres konfliktusra sor került-e, erről ellentmondásosak az információk. Sebesültekről, halottakról nincs tudomásom, sem anyagi veszteségről, egy fő azonban tisztázatlan körülmények között eltűnt.

– Vizsgálati jegyzőkönyvek bizonyára születtek – jegyeztem meg.

Az admirális a fejét ingatta.

– Mindent a legnagyobb titokban tartottak. Értse meg, az emberiség nyugalma jelenleg a Drake-formulába vetett hiten alapul. Az események minden szemtanúját a

legmélyebb titoktartásra kötelezték. Aki még él közülük, ma is ott szolgál a bázison, mert nem kockáztathatták meg, hogy máshol eljárjon a szája. Kommunikációs vonalakat zár alá vették. A vizsgáló bizottság egyenesen az elődömnök tett jelentést, élőszóban. Mára már azt sem tudni, kik voltak a tagjai. Írott anyag egy betű nem sok, annyi sincs. Egyetlen dolgot tehet, hadnagy úr. Elmegy a helyszínre, és személyesen jár utána a történeteknek. Maga történész, használja a szakmája fogásait!

Legrosszabb balsejtelmem igazolódott be. Már említettem, hogy nem lelkesedem az úrutazásért. A könyvtári búvárkodásról szőtt álmaim egy csapásra messzire röppentek.

– Ha sikerrel jár, fátylat borítunk a minapi kis afféjára. Megkapja a személyes felhatalmazásomat. Bármit megtehet, amit szükségesnek talál az ügy tisztázása érdekében. Beszéljen mindazokkal, akik emlékezhetnek az esetre! Aki nem válaszol, tartóztassa le és hallgassa ki! Ha kell, csomagoltassa be az egész bázist, és hozza le a Földre, de eredményt akarok! Tudni akarom, mi történt a Phaeton-IX bázison húsz esztendővel ezelőtt! És főleg tudni akarom, kell-e reálisan számolnunk a földönkívüliek újabb felbukkanásával!

– Megértettem, admirális úr! – feleltem mély sóhajtással.

– Küldetésének bizalmas jellegét, úgy hiszem, nem kell külön hangsúlyoznom. Kap maga mellé egy fő technikai segítséget. Ha bármire szüksége lenne, ő majd intézkedik.

– Köszönöm, admirális úr – álltam fel helyemről. Távozni akartam, de egy kézmozdulattal magához intett. Egészen közel hajolt, úgy súgta felém:

– Van itt még valami, hadnagy. Egy apróság. A beszámoló említést tett egy szóbeszédről, amely a bázislakók közt terjedt el. E legenda szerint a támadók felbukkanásakor egy felfegyverzett földi űrhajó is szinte azonnal megjelent a bázis környékén. Vagyis – bármily ostobán hangozzék is – a fényt jócskán meghaladó sebességgel érkezett a helyszínre, hogy szembeszálljon velük. Többen ennek tulajdonítják, hogy a támadók visszavonultak. Mindketten tudjuk azonban, hogy ez elméletileg is, gyakorlatilag is lehetetlen. – Eltöprengett egy kicsit, majd kételkedve hozzátette: – Vagy mégsem lenne az?

Megengedtem magamnak, hogy kesernyésen elmosolyodjak.

– A Drake-formula alapján – feleltem – elméletileg is, gyakorlatilag is lehetetlen, hogy földönkívüliek létezzenek.

Az admirális arca elkomorult.

– Nem szívelem a legendákat. A Drake-formula valószínűségeket állít, nekem tények kellene! Tudjon meg mindent, azután jelentsen! És derítsen ki arról a földi űrhajóról is mindent, amit csak lehet!

●●● K. főtörzs nyurga, kopaszodó fiatalember volt. Böröndjei közt várakozott rám a megbeszélte időpontban, az űrrepülőter várócsarnokában, jelenléte által száz százalékgig feltöltve a rendelkezésemre álló, technikailag képzett személyi keretet.

– Csakhogy megjött, hadnagy – üdvözölt. – Megtudhatom végre, hová lesz a kiruccanás?

– Magával nem közölték?

– Az én parancsom úgy szól, hogy tartsak magával, legyek mindenben a segítségére, a fennmaradó időben pedig végezzek műszaki állapot-felmérést és vegyek részt a fegyverzet karbantartásában. – Szélesen felnevetett, jól látszottak sárga fogai. – Ha akarja, kipucolom a maga stukkerét is!

Világos volt, hogy fogalma sincs utunk végcéljáról. Aminthogy nekem se arról,

kiket fogunk a Phaeton-IX-en találni, hány főt, mekkora fegyverzetet, s mindezeket milyen állapotban. És akkor a szolgálati naplóról, a bázison fellelhető számítógépek adattárolóiról és egyéb dokumentációról még szót sem ejtettem.

– Mond az valamit magának, főtörzs, hogy Phaeton-IX? – puhatolóztam, elismerem, nem túl agyafúrtan. Sosem a fondorlatos észjárásomról voltam híres.

– Valami dereng – erőltette az agyát K. – Miért, mi van vele?

Még nem láttam elérkezettnek az időt, hogy felvilágosítsam, ezért ködösítettem a választ.

– Furcsa dolgokat hallottam róla.

– Azt nem csodálom – tódította. – Barátságatlan egy hely, annyi szent. Életemben egyszer jártam arra, de akkor lássam újra, amikor a hátam közepét. Néhány éve egy fegyverzet-ellenőrző tiszt segédjeként jártunk sorra néhány Phaeton-állomást. A legtöbbjükön nem volt valami nagy élet. Gondolhatja, hadnagy! Háromszor messzebb a Naptól, mint a Föld! De a Phaeton-IX mindegyikén túltett. Csupa idős ember, fiatalokat többé nem küldtek oda. Az a hír járta, hogy a Phaeton-IX-ről nincs visszahelyezés. Hogy ott milyen állapotok uralkodtak! Az űrfegyverekkel régóta senki sem törődött. A tiszt szerint hadbírótság elé kellett volna állítani az egész bandát. Ahhoz viszont vissza kellett volna rendelni őket, hát inkább hagyták. Az egyenruha lefoszlott róluk, mindenféle vegyes öltözékben jártak. Karbantartás hiányában a tisztító automaták is felmondták a szolgálatot, attól kezdve persze kosz lepett el mindent, beleértve az étkezőt és a főzőkonyhát is. Hogy katonaelemek idáig jussanak...

Rosszallóan csóválta fejét.

Az utat a Holdig közönséges utasszállítóval tettük meg, turistaosztályon. Igyekeztem alvással tölteni az időt, vagy műsort keresgéltem a csatornákon, legvégső esetben pedig K. főtörzs történetei is megtették.

– Tudja, hadnagy, minden rossz benyomásom ellenére is csak csodálni tudom a Phaeton-bázisokat. Viszonylag kis méretük ellenére mindent tartalmaznak, ami az emberi lét folyamatos fenntartásához szükséges. Közművek, kórház, miegyéb. Az objektum magját egy teljesen önműködő kis reaktor alkotja, ezen alapul a létesítmény energiaellátása. Az élelmiszer- és egyéb készleteket évente egyszer pótolja egy ellátó hajó, amely körbejárja az összes Phaeton-bázist.

– Más forgalma nincs is a bázisoknak?

K. főtörzs megvakarta a fejét.

– Ma már nincs. A Marson túli zóna teljesen kihalt. Azonban még néhány éve is jártak arra olykor katonai járművek. A járőrök hajói, a vadászok gyakorlórepülésen, néha egy-egy ellenőrző bizottság.

Később eszembe jutott valami.

– Mondja csak, főtörzs, melyik jelenleg a leggyorsabb űrhajónk?

– Hát nem ez – nevetett.

Akkor már négy napja egy katonai trailer fedélzetén araszoltunk a Mars-övezet felé. A Hold még ismerős vidék volt számomra, a magasból megkerestem, és meg is találtam Aldrin-város fényeit, de a Mars vörös sivatagjai már teljesen idegen látványt nyújtottak.

– A leggyorsabbak mindig a vadászok voltak – folytatta a főtörzs. – A legmodernebb konstrukciók elérik a fénysebesség egy százalékát is. Igaz, csak rövid időre és korlátozott hatótávon, ami persze a hadrendbe állított modellekre vonatkozik. Sosem lehet tudni, mi van a fejlesztők tarsolyában...

Bármilyen is legyen, gondoltam, az én problémámat aligha oldja meg. A fénysebességet akár csak megközelítő űrhajó biztosan nincs az Egyesült Emberiség birtokában. Megörültem. Ha nincs ilyen hajó, akkor legendával állunk szemben (nem ezt mondta az admirális?), amit nekem parancsba kapott kötelességem megvizsgálni, azaz tanulmányozni. Éreztem, hogy ez lesz munkám kellemesebbik része, amelyben vigaszt találhatok az egyéb vizsgáldások után.

T. admirális hatalmi szava érezhetően megegyengette utunkat. Mire megérkeztünk a marsi főparancsnokságra, már készenlétben állt egy vadászgép, hogy a lehető leghamarabb célba juttasson bennünket.

– Nem lesz nagyon kényelmes – biztatott a fiatal pilóta –, szűk a hely, és csaknem két napig tart majd odafelé az út. Viszont biztonságban fognak megérkezni, azt garantálom.

Elhittem neki. Láttam a mozdulatait, ahogy a hajóját irányította, és tudtam, hogy jó kezekben vagyunk. Megérzi az ember az ilyesmit. Én, aki világéletemben ódzkodtam tőle, ha megmozdult alattam a szék, most oly nyugodtan túrtam mindvégig az utat, mintha csak egy földi könyvtárban ücsörögnék. Szemrebbenés nélkül kísértem figyelemmel, amint vadászrepülők a második napon lelassítva először megközelíti a mind közelebb kerülő bázis óriási, korongszerű, sötét tömegét, amelyen csak néhány árva jelzőfény pislákkolt, majd simán, szabályosan összekapcsolódik vele.

– Küldetés megkezdve – hívtam fel K. főtörzs figyelmét, amint málhazsákunkat cipelve átléptünk a zsilipkapun a Phaeton-IX folyosójára, s mögöttünk szisszenő hang jelezte, hogy a zsilipkapu visszavonhatatlanul bezárult, ami egyben azt is jelentette, hogy vadászpilótánk repülője visszaindult honi bázisára.

●●● Furcsa volt. Lábam alatt egy kisbolygóra való anyag tömegét hordták és tömörítették össze az építők, a gravitáció mégis hihetetlenül gyenge volt. A forgásból adódó mesterséges erőter keltezésének lehetőségével nem éltek a tervezők, ők tudják, miért. Talán a katonai feladatok ellátásában okozott volna gondot, nem tudom. Némely tervezői döntés kompromisszum eredménye, a katonai szempontok pedig nyilván elsőbbséget élveztek.

A szűk folyosójáratok miatt sem támadt az az érzésem, hogy egy bolygó felszínén tartózkodom. Mindvégig úgy éreztem magam, mintha az űrben lassan tovalebegő űrhajó fedélzetén lennék kénytelen utazni. Lelki szemeim előtt igazából egy sodródó űrhajó-roncs képe merült fel, de ezt végig gondolni sem mertem, ne fesse az ember az ördögöt a falra.

Nem vártam nagy, ünnepélyes fogadtatást, de arra mégsem számítottam, hogy a megérkezésünk utáni második órában még nyomát sem látom teremtett emberi léleknek. K. főtörzs felvilágosított, hogy a leszállás automatikus vezérlősugáron történt. Nekem is feltűnt, hogy pilótánk részéről elmaradt az ilyenkor szokásos párbeszéd, üdvözlés, leszállási engedély kérése stb. Nagy jelentőséget nem kell tulajdonítani a dolognak, nyugtatott meg a főtörzs. A létszám a bázisokon sosem volt túl nagy, a forgalom pedig túlon túl kicsi, hogy állandóan a vezérlőteremben üljön valaki a műszereket bámulva.

– Keressük meg az ebédlőt – javasoltam a második óra végén. – Csak akad valami harapnivaló.

Felkészültem, hogy legrosszabb esetben a kötelezően magunkkal cipelt konzerv élelem kerül terítékre, de kellemesen csalódtam. Az étkező nemcsak tisztaságtól ra-

gyogott, hanem a hűtő dugig volt rakva a legváltozatosabb ételfélékkel. Nem sokat teketóriáztunk, egykettőre pompás ebédet csaptunk, s nekiláttunk a falatozásnak. Már a vége felé jártunk, amikor nyílt az ajtó, és szépen sorban, egyenként besomfordált néhány... hm, hogy is mondjam... az kívánczik leginkább a nyelvemre, hogy bennszülött. Természetesen tudtam, pontosabban joggal feltételeztem, hogy a bázis legénységével állok szemben, csak hogy a látvány ennek gyökeresen ellentmondott. K. főtörzs korábbi beszámolója meg sem közelítette a valóságot. Az előírt szolgálati egyenruházatnak nyomát sem láttam. Leginkább Robinson Crusoe-ra hasonlítottak maguk barkácsolta ruháikban vagy bennszülöttjére, Péntekre, öltözkükbe itt-ott az ókori görög, egyiptomi, római vagy egzotikus viseletek elemei keveredtek. Elöl egy idősebb, félmeztelen férfi jött, háncsszoknyában, nyakában gyümölcsökből font koszorúval, mögötte egy éltebb római szenátor hullámosított frizurával, saruban, aztán két nő következett, egyikük sem volt már fiatal, kövérkés testüket indiai módra száriba csavarták, és még ketten, ők is elég furcsán néztek ki. Csodálkozva torpantak meg, s elcsendesedtek.

Megállt a falat a számban. Lassan lenyeltem, majd felkeltem az asztal mellől.

– Egyenek csak nyugodtan, nem akartunk zavarni – szólt elnézést kérően a félmeztelen férfi. – Majd később visszajövünk – azzal máris indultak volna kifelé.

Megállítottam őket.

– Melyikük a bázis parancsnoka? – kérdeztem.

Zavartan néztek egymásra, mint akik nem értik, mit beszélek. Olyan abszurd volt az egész szituáció, hogy nevetni támadt kedvem (persze nem tettem).

– Főtörzs, nézze meg a központi számítógépet, és próbáljon kicsiholni belőle egy listát a személyi állományról! Ki ismeri a jelszót? – fordultam a tarka-barka népséghez.

– Nincsenek jelszavak – legyintett egyikük. – Már rég nincsenek.

Intettem, mire a főtörzs távozott, hogy munkához lásson, én pedig az emberekhez fordultam.

– T. admirális megbízásából jöttem, hogy önökkel beszéljek – mondtam jó hangosan, tagoltan, hogy mindenki biztosan megértse. Reakciójuk meglepett. Örömujjongásban törtek ki, boldogan ölelgették egymást, vidáman nevettek. Olyan érzésem támadt, mintha félkegyelműek közé keveredtem volna. Vagy mintha az egyetlen józan lennék egy már jócskán becsicscentett társaságban. – Ki van itt legrégebben?

Tanácsztalanul nézelődtek, kérdő tekintettel vizslatták egymást, de választ most sem kaptam. Az egyik nő elém lépett, és kedveskedve biztatott, hogy egyem meg azt a pár falatot, ami még a tányéromon hevert. – Nagyon finom, kár lenne otthagyni – noszogattott.

– Miféle ételek ezek? – kérdeztem, mert bár igen ízletesek voltak, legalább annyira szokatlanok is. Egyiken sem láttam továbbá a sereg jelzését, sőt csomagolásuk is csak elvétve akadt, többségük úgy hevert csupaszon a hűtő polcain.

– Mi is ezt esszük – nyugtatott meg a nő.

– Honnan származik? – firtattam tovább, mire nagy megkönnyebbülést láttam az arcokon. Végre egy kérdés, amire könnyen tudtak válaszolni.

– A kereskedőktől. Van bőven, egyen, amennyi jólesik.

Letelepedtek körém, és barátságos mosollyal biztatva, jóindulatúan figyelték, amint befejezem az étkezést. Én pedig ettem, alaposan megrágtam minden falatot, s közben föl-föltekintve tanulmányoztam őket. Az érdeklődés kölcsönös volt, cseppet sem leplezve ők viszont engem bámultak, a felszerelésemet, a ruházatomat, a viselke-

désemet. Annyira valószínű volt mindez, hogy egy pillanatra megingott a realitásba vetett hitem. Úgy éreztem, mindez nem történik meg velem igazából, csak képzelem vagy álmodom, és mindjárt helyére zökken a valóság.

Nem zökkent. Helyette K. főörzs érkezett vissza, kezében nyomtatott listával. Félretoltam kiürült tányéromat, és a tanulmányozásába fogtam. A lista nyolcvanhét nevet tartalmazott, ennyi főből állna tehát a Phaeton-IX teljes legénysége. Csakhogy régen aktualizálhatták utoljára, mert vendéglátóinktól megtudtam, hogy rajtuk kívül nincs más a bázison. Hatan voltak mindössze. Nem kérdeztem meg, hol vannak a többiek, mi történt velük, nem akartam felzaklatni amúgy sem mindennapinak tűnő lelkiállapotukat. Bizakodtam, hogy képes leszek az ő segítségükre támaszkodva is dűlőre jutni.

Nem tétlenkedtem, étkezés után nyomban nekiláttam az első beszélgetésnek. Szabály szerint el kellett volna különítenem őket, egyenként feltenni nekik ugyanazokat a kérdéseket, a válaszokat jegyzőkönyvezni, majd összevetni azokat, hogy hasonlóságokat és ellentmondásokat keressek, ám valami azt súgta nekem, hogy csak az időmet pazarolnám. Nyilvánvaló volt, hogy mind a hat fő maximálisan segítőkész, együtt barátságosnak és közlékenynek tündek. Reméltem, hogy nem kell külön-külön vállatóra fognom őket.

Kikerestem a listáról a bázisparancsnok nevét: Jan Mered alezredes. Ösztönösen nem használtam a rendfokozatát, amikor szólítottam. Ebben a különös helyzetben felerősödtek megérzéseim, és én úgy döntöttem, hogy ésszerű ellenérv hiányában miért ne hagyatkoznék rájuk.

– Jan? – kérdeztem, és végigpillantottam a férfiakon.

A félmeztelen férfi megmoccant, és barátságosan felém intett. Visszamosolyogtam. Több Jan keresztnévű személy nem volt a listán. Ezután már a többiek nyelve is könnyebben megoldódott, sorra bemutatkoztak. A neveket összevetve a listával megállapítottam, hogy van közöttük lézerágyú-kezelő, repülőmérnök, asztronavigátor, egészségügyi, kommunikációs tiszt. Vagyis ez, a látszólag egy vénuszi nyaralótelepről idecsöppent társaság, valóban a Phaeton-IX védelmi űrbázis katonai személyzetének a maradéka. Nem kerülgethettem tovább a forró kását. Bele kellett vágnom a sűrűjébe, ám éreztem, hogy jobb, ha nem rontok ajtóstul a házba. Egy kis óvatosság, tapintat sokszor kifizetődőbb lehet.

Elküldtem tehát K. főörzsöt – a többiek előtt akkor már Zegnek szólítottam, ő pedig engem Valednak –, hogy ellenőrizze a fegyverzet harcra foghatóságát, továbbá szerettem volna áttekintést kapni az űrállomás létfunkcióit ellátó gépek és műszerek állapotáról, mindenekelőtt a reaktor működéséről és a recirkuláltató berendezésekről. Zeg hümmögve vette tudomásul a rábízott feladatokat, majd komótosan elballagott. Eszembe jutott, amikor még a stukkerem megtisztítása tűnt a fő feladatának, és elnyomtam magamban egy mosolyt. Ideje volt az előttem álló feladatra koncentrálnom.

– Hogy érzik itt magukat?

Panaszáradataira számítottam, hogy milyen unalmas az élet a bázison, nincs mihez kezdeni, állandóan ugyanazok az arcok, de nem. Megint az a feltörő vidámság, jókedv, aminek az imént már tanúja voltam. Úgy tűnt, eszük ágában sincs elmenni innét, ha lehetne, akkor se. Ezután megkockáztattam egy kényesebb témát.

– Mi lett a többiekkel? – kérdeztem, és felmutattam a listát, majd hogy jobban emlékezzenek, felolvastam néhány nevet a hiányzók közül. Figyeltem, kivált-e belőlük drámai hatást, bármilyen érzelmi reakciót, de semmi ilyesmi nem történt.

– Elutaztak egy kis időre világot látni – felelte nyugodt, természetes hangon az egyik nő.

– Úgy van – erősítette meg Jan. – Ha majd megunják, visszatérnek.

Mi sem természetesebb! Innen, a világ pereméről, a semmi széléről egy katonai úrbázis legénységének túlnyomó része utazgatni indul a nagyvilágba.

– Jan, te mit szóltál, amikor elmentek? – firtattam óvatosan. Jan Mered alezredes bázisparancsnoknak elvileg joga volt engedélyezni, hogy valaki indokolt esetben elhagyja az úrállomást, de a rend és fegyelem hagyományos elképzeléseitől ezek az emberek szemlátomást fényévnyi távolba kerültek. Alig emlékeztek rá, hogy ezek a fogalmak valaha fontos szerepet játszottak életükben.

Jan a szemöldökét ráncolta.

– Örültem neki – felelte, és szélesen elmosolyodott. A többiek helyeslően bólogtattak.

– Jártak itt mások mostanában? – puhatolóztam tovább.

– Mostanában? – kérdezett vissza egyikük. – Hát persze. A kereskedők. Mikor is? Egy hete sincs.

– Az ellátó hajóról beszéltek?

Az arcokról lekicsinyülő megvetés sugárzott.

– Ugyan, dehogy. Az ellátó hajó több hónapja elment, és csak ócskaságokat hozott, mint mindig. Konzervált ételek, lejárt szavatosság. Brrr! Átvesszük, amit adnak, és már dobjuk is a szemétkébe. Csak a ruhanemű és a szerszámok jók. Meg a képesújságok.

– Értem. Azt eszitek, amit a kereskedőktől kaptok.

Valójában azonban nem értettem. A Marson túli övezet teljes egészében militarizált zóna, ahová polgári úrhajó nem hatolhat be. Korrupt főtisztek magánakciója lenne saját zsebre?

– Honnan jönnek a kereskedőhajók? – kérdeztem.

Minden arc felragyogott.

– Hát a külső világból – felelték egyszerre, mosolyogva.

Nem szégyeltem bevallani, e percben végigfutott hátamon a hideg. Miféle világ az, ami kívül esik a miénken? Remegés fogott el, az asztalba kapaszkodtam, és erősen meg kellett szorítanom, hogy ne reszkessen a kezem. Mélyeket lélegeztem. Nyugalmat erőltettem magamra, úgy kérdeztem:

– A kereskedők... emberek?

– Persze, hogy azok.

Furcsán néztek rám, nem is csodáltam. Csak lassan oldódott bennem a feszültség.

– Mi mások is lennének – mondtam, könnyedséget mímelve, széles mosolyt kényszerítve arcomra.

Jan elgondolkodott, majd bólogatva helyeselt.

– Úgy is van, mi mások lennének.

Még szélesebben mosolyogtam.

– Hacsak nem... – tette hozzá Jan még jobban elgondolkodva – ...földönkívüliek.

●●● Ideje volt hozzálatnom a módszeres munkához. Elvégre történész volnék, aki múltbeli tényeket tár fel, hoz összefüggésbe egymással, s végül megpróbál áttekinthető képet nyerni a történekről, minél több részlettel alátámasztva. Ha jól végiggondolom, ez a megfogalmazás akár egy bűnügyi nyomozó munkaköri leírása is lehetne, de mi

más a történész, ha nem a múlt idők nyomozója. Azt pedig csak a véletlennek köszönhettem, hogy a vizsgálatom tárgyát képező, két évtizedes intervallumot nem szegélyezték holttestek.

A főtörzs az úrállomás labirintusában – voltak itt szintek, átjárók, lépcsők, folyosók, összekötő sikátorok, liftek minden mennyiségben – bujkált valamerre, azaz végezte a munkát, amit rábízta. Jan és társulata a beszélgetés után szerteszéledt, csak a hangjukat hallottam később hol erről, hol amarról, néha a fejem fölül jöttek a hangok, máskor a lábam alól, s olyan is volt, hogy megesküdtem volna, hogy éppen előttem jár valaki a folyosón, de mire a kanyarulathoz értem, már senkit sem találtam. Mint egy kísértetkastély. Nem borzoltam tovább az idegeimet ezzel a szellemfogócskával, hanem megkerestem a központi vezérlőt – szerencsére tájékozódást segítő információt minden sarkon talált az ember –, és belemélyültem a számítógépen tárolt feljegyzésekbe.

Egy csomó szokványos bejegyzést találtam, ezek a személyzet számára kiadott napiparancsokat tartalmazták, a bázis vezetőségének különféle rendelkezéseit, műszaki jellegű problémákat (harminc esztendeje egyszer még a reaktorhoz is hozzá kellett piszkálniuk, persze nukleáris szakemberek távsegédletével), aztán voltak itt személyi ügyek, megbetegedések, helyettesítések, átcsoportosítások, figyelmeztetés „túlzottan kicsapongó viselkedésért” (ki ne bolondult volna meg olykor, bezárva ebbe a repülő varázs Kastélyba?), feljegyezték az ellátó hajó érkezését és a vételezett ill. leadott cikkek nevét, azonosítóját, mennyiségét. Mindezeket már rutinszerűen futott végig a szemem, ahogy a múlt felől közeledtem a húsz évvel ezelőtti kritikus időtartományhoz.

Egyszer csak megtaláltam, amit kerestem.

„Két idegen hajó.”

Ennyi volt bejegyezve, semmi több. Nem kereskedőhajók – azokról sehol egy árva szó sem esett a naplófájlokban –, hanem idegen hajók. Kettő.

Idegesen a hajamba túrtam, és visszaléptettem. A bejegyzés dátuma előtt egy héttel földi vadászraj cirkált erre, útvonaluk érintett több Phaeton-bázist. Szokványos rutinyakorlat. Rajparancsnok O. Mander kapitány. Néhol futólag leszálltak, máshol tettek egy tiszteletkört, és repültek tovább. A Phaeton-IX-esre azonban nemcsak leereszkedtek, hanem több napot el is töltöttek a bázison. Karbantartás? Segítségnyújtás? Különleges parancs? Találgatásra szorultam, a napló erre vonatkozólag semmilyen információt nem tartalmazott. Az ötödik napon azután a vadászraj gépei ismét felemelkedtek, és továbbindultak a Phaeton-X felé.

Két napra rá pedig megjelentek az idegen hajók.

Nem értettem semmit. Mi történhetett itt húsz esztendővel ezelőtt? Akad vajon egyetlen épeszű tanú, aki elmeséli majd nekem? Úgy döntöttem, aznap már nem forszírozom tovább a beszélgetést, kérdezősködést, kihallgatást, mindegy, minek nevezem. Majd holnap.

Estére Zeg – azaz K. főtörzs, mert négyszemközt továbbra is ragaszkodott a katonai reglama betartásához – előkerült, és gondterhelt arcáról nyomban láttam, hogy valami nincs rendjén.

– A gázanalizátor – bökte ki unszolásomra tömören.

– Elromlott?

– Éppenséggel működik, de a mérési eredmények... – bizonytalanná vált a hangja.

– Megnézné a saját szemével, hadnagy?

Grafikont varázsolt a képernyőre. A műszer az úrállomás levegő-összetételét rögzítette.

zítette az idő függvényében. Pontosabban annak a szektornak a levegőjét, amelyben tartózkodtunk, mivel az állomás sok részre oszlott, és az egyes szektorokat biztonsági okból hermetikusan elzárták egymástól. Próbáltam eligazodni az ábrán. Egy darabig csökkent az oxigén és emelkedett a széndioxid tartalom a szektorunkban, majd egy kritikus pont elérésekor bekapcsoltak a légfrissítők, és rövid idő alatt helyreállt a kiindulási szint, a folyamat kezdődött előlről. Különböző színű vastag vonalak jelezték a gázok koncentrációjának alsó és felső küszöbét. A görbék mindvégig a számukra kijelölt határok közé rajzolódtak.

– Mi a baj? – néztem föl. – Én nem látok semmilyen problémát.

– Ez a mai nap grafikonja. Mi ekkor érkeztünk – mutatott az ábra közepére.

Jobban megnéztem, és észrevettem, hogy a jelzett időpont előtt a légfrissítési ciklusok valamivel hosszabbak, míg érkezésünk után rövidebbé váltak. Az eltérés szabad szemmel is észlelhető volt. Magyarázata természetesen abban rejlett, hogy kettővel többen lélegeztük be az állomás központi szektorának levegőjét, mint a korábbi hat fő, ezért a fogyasztás hozzávetőleg egyharmadával megnövekedett.

– Rendben levőnek látszik – mondtam. – Mi a gond, főtörzs? Elárulja végre?

Láttam rajta, hogy nehezen akaródzik kimondania. Ujját a széndioxid görbéjének enyhén emelkedő szakaszain húzogatta, és csendesen annyit mondott:

– Az iránytangensek viszonya.

A főtörzsre néztem. Bár nem értettem egész pontosan, amire gondolt, valamit megsejtettem, és magamban máris elismeréssel adóztam neki. Iránytangens, a ferde szakaszok meredeksége. Délelőtt lankásabb, délután, mikor már mi is ott voltunk, meredekebb. Hogy mennyire meredek, az függ a létszámtól. Hat fő, majd nyolc fő. A görbék meredekségét ezek a számok határozzák meg, és ha nem a megfelelő arányban állnak egymással, akkor az annyit jelent, hogy...

Zeg, azaz K. főtörzs látta rajtam, hogy megértettem a lényegét, ezért némán bólintott.

– Hányan... – kérdeztem kiszáradt szájjal – ...hányan vannak még itt, akikről nem tudunk?

– Nem sokan – felelte. – Alig volt kimutatható. Csak egyvalaki. Egyetlen személy.

●●● A reggelinél, amely tálalva várt minket az étkező megterített asztalán, Jan és társai jókedvűen fogadtak. Hatan voltak, most is csak hatan. Látták, hogy valami aggaszt, ezért hamar elcsendesedtek.

– Rosszul aludtál az éjjel, Valed? – érdeklődött az egyik nő.

– Karikás a szemed – tette hozzá a másik.

– Idegen ágyban megesik, főleg első éjszaka – vigasztalt a római szenátor. – Meglátod, hamar meg fogod szokni itt minálunk.

– Megszámoltad a szoba sarkait, mielőtt elaludtál?

– Jan!

Az egykori bázisparancsnok mosolyogva fordult felém.

– Tölthetek még egy kis teát?

– Jan! Tegnap azt mondtátok, hogy csak hatan vagytok a bázison.

Arcán zavar suhant át.

– Mi a baj, Valed?

– Jan! Felelj nekem őszintén, légy szíves! Van itt még valaki rajtatok kívül?

Láttam egymásra hulló tekintetüket, a beleegyező szemrebbenéseket.

– Tehát találkozotok már vele – szólt csöndesen Jan.

Nem feleltem, magyarázatra vártam.

– Csak egy gyerek – mondotta Jan, és segélykérően pillantott társai felé. – Nem sok vizet zavar. Itt él a bázison, jön-megy, néha hozzánk csapódik és beszélget velünk, máskor hetekre eltűnik, elbújik valahol az állomás egy zugában, lehetetlen megtalálni őt, csak a készletek fogyásából tudjuk, hogy léteznek.

– Nem gyereklány az már – igazította ki szavait a római szenátor. – Régen láttad utoljára, Jan. Kész, felnőtt nő vált belőle, szemrevaló teremtés!

– Hogy került ide? – kérdeztem.

– Valahogy mind idekerülünk erre a világra – sóhajtotta Jan. – Ő itt született, ezen a bázison.

Meglepődtem. Ennyit ér, ha az ember naplóbejegyzésekre hagyatkozik. Éppen a lényeg marad észrevétlenül.

– A szülei tehát a bázison szolgál... ..tak?

Hangom elakadt. Családi dráma sejlett fel a háttérben.

– Az anyja az egyik kommunikációs tisztünk volt. A legszebb nő, akit életemben láttam. Meghalt, a kicsi születése után néhány évvel. Attól kezdve mi neveltük, amennyire engedte.

– És az apja?

Hallgatásuk tömör fallá záródott előttem. Mit titkolnak már megint? Még mindig? Nyíltan nekik szegeztem a kérdést:

– Mi történt itt húsz esztendővel ezelőtt? Elmondánatok végre?

Szenvedtek a vágytól, hogy kéréssemnek eleget tegyenek, de valami mégis visszatartotta őket a kitárulkozástól. Megesett rajtuk a szívem. Legszívesebben visszavontam volna a kérdést, hogy megnyugodjanak, de azt is jól tudtam, hogy legközelebb semmivel se lesz könnyebb. Essünk túl rajta! Várakozóan szemléltem őket továbbra is, néztem fészkelődésüket, zavartságukat, menekülni vágyásukat. A feszültség elviselhetlenné fokozódott.

– Rendben van – robbant ki zihálva Janból a válasz. – Figyelj hát, elmondom, amit tudok. De aztán ne tarts örültnek!

Ezt könnyen megíértem. Nem hittem, hogy tud olyasmit mondani, ami az elme-állapotukról kialakított véleményemet lényegesen befolyásolná.

– Mi itt úgy tartjuk – kezdett bele Jan Mered alezredes, a bázis voltaképpeni parancsnoka, aki jelenleg trópusi bennszülöttet alakított –, hogy a vést Mander kapitány repülőrajja hozta ránk. Nem lett volna semmi baj, ha nem szállnak le a bázison. Különösebb okuk amúgy sem volt rá, inkább csak a változatosság igénye a soknapi repülés után, új arcokat lehet látni ilyenkor, tágasabb a mozgástér, aztán felfrissülve lehet folytatni az utat. Csakhogy Mander találkozott Eva-val, és nyomban megtetszett neki a nő. Nem is csodálom. Sugárzóan gyönyörű volt, fiatal, vágyakat ébresztő, de egyben komoly is, nem az a fajta, aki könnyen a karjába omlik bárkinek. Mander majd' megörült érte. Udvarolt, mint egy hősszerelmes, minden idejét a lánnyal töltötte, ha nem tehetett, verseket írt hozzá. Már rég indulniuk kellett volna tovább, ám a kapitánynak esze ágában se volt kiadni a parancsot. Napok teltek el így, s Mander egy tapodtat sem jutott közelebb céljához. Végül nem maradt más választása, a repülőrajnak fel kellett szállnia. Előtte azonban Mander egy jeladót hagyott a nőnél. Katonai személyi jeladó

volt, amely akár ...• távolságra is továbbítja a kibocsátott jelet. Kijelentette, hogy soha nem fogja elfelejteni őt. Ha Eva bármikor úgy gondolja, csak nyomja meg a jeladó gombját, s ő bárhol legyen, akár a Nap túloldalán, rögtön hozzá siet. Magam is láttam azt a jeladót. Őrült volt ez a Mander, örülni szerelmes. Eva csak nevetett az egészen.

Két nappal a repülőraj távozása után szakadt ránk az igazi baj: megjelent a bázis közelében két ismeretlen űrhajó. Azonosító jelet nem adtak, a felismerő rendszer képtelen volt megállapítani a típusukat. Kétségtelen, hogy idegen űrhajók voltak, egy ismeretlen civilizáció küldöttei. Oly észrevétlen bukkantak fel az ernyőinken, mintha egyenest a semmiből kerültek volna elő. Kiváló álcázásuk volt, annyi szent. Te is katoná vagy, Valed, ismered azt a rengeteg értekezést, eszmefuttatást, amit a szakírók összehordtak, mi a követendő magatartásforma ilyen esetben. A baj csak az volt, hogy előttünk még soha senki nem került ebbe a helyzetbe. Fogalmunk se volt, mit tegyünk. A tisztok egy része amellelt kardoskodott, hogy azonnal nyissunk tüzet, bevetve a leghatékonyabb fegyvereinket, mások várakozó álláspontot javasoltak. Olyan közel-ségben lebegett az a két hajó, hogy megsemmisíthették volna a bázist, mielőtt felocsúndunk. Tüzereink bemérték és folyamatosan követték a hajók helyzetét, ujjuk az elsütő billentyűre feszült. Félő volt, hogy bármely pillanatban megtörténhet a jóvátehetetlen.

Azt kérdezed, miért nem léptem érintkezésbe az admiralitással, és kértem tőlük parancsot? Nos, két okból. Először, a helyzetet mi láttuk át, mi érzékeltük minden idegszálunkkal. Rádióan elmesélni mindezt egészen más. Ha túl akartuk élni, meg akartuk oldani a szituációt, magunknak kellett döntenünk. Másodsor, ne feledkezz meg az időtényezőről! Negyedóra szükséges, amíg tőlünk bármely információ eléri a Földet a fény sebességével, ugyanennyi időbe telik a válasz visszafelé. A marsi főparancsnoksággal sem sokkal jobb a helyzet. Érted? A térbeli távolság kényszerűen magunkra utal bennünket.

Ekkor valakinek eszébe jutott Mander jeladója. Mivel a bázison egyetlen harcba vethető hadihajó sem tartózkodott, még mindig Mander repülőraja volt a legközelebbi egység. Csakhogy ők akkor már két napja úton voltak a szomszéd Phaeton-X bázis felé. Ha nyomban megfordulnak, akkor is csak további két nap alatt érhetek volna ide. Én személy szerint nem láttam értelmét, hogy értesítsük a rajt. Két nap alatt a helyzetünknek így vagy úgy, de el kellett rendeződnie. Másoknak más véleménye volt. Míg ezen vitáztunk, egyszer csak Eva közbeszólt és megjegyezte, hogy feleslegesen csépeljük a szót, mert ő az imént már megnyomta a jeladó gombját. Szólni sem jutott időm, a képernyőkön máris feltűnt egy földi vadász, és védőállásban a bázis és az idegenek közé ékelődött. A vezérlőtermi hangszórókon felharsant Mander kapitány hangja:

– Látom, forró a helyzet, fiúk! Épp időben érkeztem, igaz?

Lézerágyújával nyomban szétrobbantott egy kisebb aszteroidát, nem messze az idegenek hajóitól, a parányi égitest ezer darabra fröccsenve semmisült meg. Amazok nem reagáltak az erődemonstrációra. Mander hajója ezután lassan elindult felénk.

– Kapitány, ne csináljon semmit, ami elmérgesítheti a helyzetet! – utasítottam.

– Sajnálom, alezredes, nem tartozom a bázis parancsnoksága alá. De ne aggódjon, óvatos leszek!

A vezérlőteremben felbolydult a hangulat. Hogy került ez ide, kérdeztük egymástól, de senki nem tudta a választ. Röptében kiszámítottuk, hogy Mandernek hoz-

• Az adatot a katonai cenzúra törölte.

závetőleg a fénysebesség háromszorosával kellett száguldania, hogy visszaérjen, ami persze teljes képtelenség. Ez aztán a fürgé hősszerelmes, jegyeztem meg Eva-nak, aki semmit sem felelt. Miként a bázis egész személyzete, ő is azt figyelte, mi történik odakinn az űrben.

Egy pillanat alatt ment végbe minden. Mander hajója egyre közeledett az idegekhez.

– Már ki tudom venni az alakjukat – jelentette Mander. – Életemben nem volt dolgom még ilyen hajókkal. Egész bizonyosan nem földi eredetűek. Vajon kik lehetnek? Honnan jöhettek?

Még annyit hallottunk:

– Uraim! Készüljünk a nagy találkozásra!

Aztán mindenki eltűnt. Ahol az imént Mander kapitány vadászgépe haladt az idegenek hajói felé, s már-már elérte őket, most csak a csillagos űr tátongott. A három űrhajónak a legcsekélyebb nyoma sem maradt. Felkiáltottunk, a nők sikoltottak.

– Ejha – füttyentett valaki. – Antianyag?

– Nem látom a célt – jelentette az egyik ágyúkezelő.

– Parancsnok, tüzet nyissak? – kérdezte a másik.

Teljes volt a fejetlenség, a zűrzavar. Eva igyekezett kapcsolatot teremteni Mander hajójával, de egyetlen csatornán sem sikerült érintkezésbe lépnie vele. Percekig próbálkozott, majd kimerülten leroskadt.

– Miattam történt ez a szörnyűség – zokogta kétségbeesetten. Az eü. asszisztens elvitte, lefektette, nyugtatót adott neki. Elrendeltem a folyamatos orvosi megfigyelését.

Épp csak túljutottunk az eseményeken. Az admiralitást szigorúan titkos üzenetben értesítettem a rendkívüli eseményről, részleteket azonban még kódoltan sem közölhettem velük. Pár óra múlva felkeresett az orvos, és négy szemközt meglepő tényt közölt velem: a tesztek tanúsága szerint Eva igen korai stádiumban levő magzatot hord a szíve alatt. Nem tudtunk róla, hogy viszonyt folytat bárkivel a bázison, úgyesen eltitkolták. Igazuk volt. Sok pletykának, rosszindulatú mesterkedésnek vették elejét. Értethetővé vált az is, miért fulladtak kudarcba Mander próbálkozásai. Csak egyetlen bökkenő volt. Senki sem vállalta a magzatot, és Eva sem nyilatkozott az apa kilétéről. Akkor sem, később sem.

– Azt akarod elhitetni velem, Jan – szóltam közbe, mintha ez lett volna az egész történetben a legfontosabb részlet –, hogy máig sem tudjátok, ki Eva gyermekének apja?

A reggeli véget ért, a társaság szedelőzködött. Zeg türelmetlenül várt rám az ajtóban, őt cseppet sem kötötte le ez a régimódi romantikus történet.

– Az apán kívül, aki feltehetőleg már rég nincsen köztünk, hiszen látod, Valed, a létszámunk időközben alaposan megfogyatkozott, Eva egyetlen személlyel közölte a titkot.

– És ki volna az? – kíváncsiskodtam.

– Maga a gyermek.

●●● A rengeteg információ alaposan összekavarodott bennem, csak úgy zúgott tőle a fejem. Bár engem a földönkívüliek és Mander elképzelhetetlenül gyors űrhajója történetének felderítésére küldtek a bázisra, s ezek csupán laza szálakkal kapcsolódtak Eva, a kislánya és az ismeretlen apa személyéhez, úgy döntöttem, hogy megpróbálok ennek is a végére járni. A bázis állapotának alapos feltérképezését feladatunk megkí-

vánta, én pedig célul tűztem ki Zeg és a magam számára, hogy megtaláljuk Eva, a néhai kommunikációs tiszt lányát. Jan figyelmeztetett, hogy erőfeszítésünk hiábavaló. Ha ő nem akarja, sose bukkanunk rá. A bázis technikailag sok tekintetben elavult. Nincsenek fotocellák, hőérzékelők, amelyek alkalmasak lennének egy személy jelenlétének kimutatására. Ha nincs a gázanalizátor, és Zeg jó érzékeléssel utána nem számol a mérési adatoknak, sejtelmünk se lenne a kislány létezéséről. Kislány, írom, noha a szenátor jelezte, hogy a kislány időközben nagykorú hölgygé cseperedett.

– Tényleg ezzel akar foglalkozni, hadnagy? – csóválta fejét Zeg, azaz K. főtörzs.

– Nincs ennél fontosabb dolgunk?

– A megbízatásunkat nem hátráltatja, belefér az időnkbe – feleltem.

– Én másra gondoltam – így a főtörzs.

– Éspedig? Mire?

– Hová tette a szemét, hadnagy? – fakadt ki a főtörzs. – Már megbocsásson, de mióta megérkeztünk, nem megy a fejembe ez a maszkabál, ami körülöttünk zajlik. Mi történt ezekkel az emberekkel? Úgy viselkednek egytől-egyig, mintha kábítószert szednének vagy kéjgázt szippantottak volna. Szerencse, hogy a földönkívülieknek nem jut eszébe támadni, mert most egész flottájuk könnyedén haladhatna át a Phaetongömb védelmi felületén.

– A Drake-formula – mormogtam. – Olyan tökéletesen meggyőztük magunkat, hogy idegenek márpedig nem léteznek, hogy a védelemmel rég senki sem törődik. Ami pedig a maszkabált illeti, nem értem, miért van meglepve, főtörzs. Maga mesélte ideléd az úton, hogy korábban is látta a bázist, amikor már züllőben voltak. Íme, a folyamat beérett. Ma már nem talál egy épeszű embert a bázison. Kedvesek, de bolondok mindannyian. Én az első perctől így kezeltem őket.

– Nem, nem – felelte K. főtörzs a homlokát ráncolva –, itt nem erről van szó. Logikusan hangzik, amit mond, de én valóban láttam mindkét stádiumot, és érzem, hogy a kettő nincs összhangban egymással. Nem tudom jobban megmagyarázni.

A főtörzs megérzett valamit, mint az iránytangensek esetében. Több figyelmet szenteltem neki. Addig nógattam, míg mégiscsak megpróbálkozott elmondani a különbséget.

– Régen, sok évvel ezelőtt a rend hiánya volt az, ami szemet szúrt. Felbomlott a mindennapi fegyelem, mindenki azt csinált, amire kedve szottyant, megszűnőben volt a közösség mint egész, individuumok kupacává omlott össze. Mindenki önmagába fordult, kizárólag a saját kedvtelése kötötte le a figyelmét. A többi ember csak annyiból érdekelte, amennyire közös dorbézolás vagy szeretkezés révén vágyai kielégítéséhez felhasználhatta. Ugyanakkor a realitásokkal száz százalékig tisztában voltak valamennyien, semmiféle irracionális viselkedési módozatot nem tapasztaltam. Most viszont más a légkör. A katonai előírások sutba dobása változatlan, de új erkölcsi rend jelent meg ebben az újraszerveződött sejtben. Segítik egymást, összetartanak, közösen töltik az idejüket. Ha megjelenésük habókosnak is tűnik, valójában normálisan viselkednek. Csak éppen más cél lebeg a szemük előtt, amelyet mi nem ismerünk. Vallási közösségek tagjainál tapasztalható ilyen elragadtatottság, korlátlan, látszólag ok nélküli lelkesedés, segítőkészség bárki iránt.

– Idegenek befolyása lenne?

– Nem, nem hinném. Nincs ebben semmi rendkívüli. De azért érdekelne – tette hozzá –, miféle hittérítő vette a fáradságot, hogy az akadályokat legyőzve eljusson ideig, az isten háta mögé, és megtérítse a bázison élőket.

– Rendben – mondtam –, legközelebb erről is beszélünk Jannel és társaival. – Fel-szedelőzködtem, indulásra biztattam K. főtörzset is. – Lássunk hozzá a bázis tüzetes átvizsgálásához, és közben tartsa nyitva jól a szemét! Az a lány itt bujkál valahol, nem messze, talán csak méterekre van most is.

K. főtörzs feltápáskodott.

– Csak még egy szóra, hadnagy! Ha megtaláljuk a kislányt, mihez kezdünk vele?

– Nem tudom – feleltem őszintén. – A körülményektől függ. Sejtelmem sincs, milyen lelki, fizikai és szellemi állapotban lehet. Megpróbálunk segíteni rajta, ha tudunk.

– És ha reménytelen?

Igaza volt. Nem lehet csak úgy, felelőtlenül belekotorni valakinek az életébe. Számolnom kellett ezzel a lehetőséggel is.

– Akkor – feleltem megfontoltan – békén hagyjuk.

●●● Napokig tartott, míg a bázis összes szintjét töviről-hegyire bejártuk. Kezdtek legfelül, a hangárokkal, amelyekben egyszerre akár ...• csatahajó is elfért volna. Most üresen állt valamennyi. A főtörzs szakértő szemmel nézegette a berendezéseket, volt, amit kipróbált, olykor a fejét csóválta, máskor hümmögött, azonban mindvégig szorgalmasan jegyzetelt. Én csupán laikusként meresztettem a szememet ebben az óriási, rekeszfalakkal felszabdalt térségben, ahol mintha egy kiszáradt kikötő dokkjai közt tébláboltam volna. Arra gondoltam, hogy a lány (ejnye, legközelebb ne mulasszam el megkérdezni a nevét Jantól) csupán ezen a helyen könnyedén elrejtőzhetne előlünk, ha éppen ezt szemelné ki játszóteréül a bújócskájához.

Haladtunk lejjebb, végig a műveleti és lakószinteken, alul a raktárakon. A főtörzs egyedül a reaktorhoz vezető bejárat előtt torpant meg.

– Ezt kihagyhatjuk – mondotta. – A nukleáris technológiához, különösen az el-avulthoz nem értek. Ide különben sem lehet bejutni a megfelelő kód nélkül. Kétlem, hogy a helyiek ki tudnák nyitni az ajtót. Itt biztosan nincs a kislány.

Következetesen kislányt mondott. Nekem is folyton emlékeztetnem kellett ma-gamat, hogy a gyerek valójában két évtizede fogant, jelenleg tehát csaknem húszéves. Vagyis már egyáltalán nem gyerek.

Egy este, ott tartózkodásunk második hetében, fáradtan roskadtunk le a vezérlőte-remben. Ez volt még a legtágasabb helyiség a bázison, ami huzamosabb emberi tar-tózkodásra szolgált. Kupolaszerű teteje is növelte belső légterét, itt egy fokkal kevésbé éreztük gyötrőnek a bezártságot. Bejártuk az egész bázist, de nem jutottunk lényege-sen előbbre, csak a főtörzs jegyzetei szaporodtak tetemes mennyiségűvé.

– Holnap mivel folytatjuk a munkát? – kérdezte hátradőlve egy ülésben, kinyúj-tott lábát keresztbe vetette maga előtt.

Fáradtan legyintettem.

– Semmivel. Értesítettem a marsi főparancsnokságot, hogy küldjék értünk a va-dászgépet, mi pedig csomagolunk.

– Nincs több tennivalónk?

– Nincs. Átnéztem a rögzített anyagokat, beszéltem az emberekkel, szemrevéte-leztük a bázist. Semmilyen konkrét, kézzelfogható nyomát nem találtuk sem az idege-nek felbukkanásának, sem Mander űrhajójának, ami a fénysebesség sokszorosával haladna. A gyermekről nem is beszélve.

• Az adatot a katonai cenzúra törölte.

– De a történetek...

– A történetek csak történetek, főtörzs. Ennyi idő után, olyan érzelmi változások hatására, amin a legénység nyilvánvalóan átment, elmosódhattak az emlékeik. Gyakori jelenség, hogy a tudat alaposan átformálja a valódi eseményeket. Éppen ez a legenda-képződés alapja.

– És a naplóbejegyzés?

Vállat vontam.

– Két idegen hajó? Bármik lehetnek. Űrben sodródó roncsok, kalózhajók, radar-fantomok. Sajnos, nincsenek további bejegyzések, amikből bármilyen következtetés levonható lenne.

– Mander váratlan megjelenése?

Elfintorodtam.

– Szó, szó, szó. Megtörténhetett, hogy Mander a raj érkezésekor virtuskodott egy keveset, mondjuk szétlőtt egy aszteroidát. Aztán a képzelet beleszötte a legendába, de más összefüggésben. Még az is elképzelhető, hogy ez a történet volt a magja az egész csodás eseménysorozatnak, amit a bázislakók kiszínezték, tovább meséltek, elterjedt a Phaeton-állomásokon, aztán még messzebb, végül egészen az admirálisig jutott el a híre.

– No és a gyermek?

– Maga látta őt, főtörzs? Mert én nem. Nem találtam továbbá egyetlen feljegyzést sem, ami a születésére vagy a létezésére utalna. Ő is a legenda része, maradjunk ennyiben.

– A gázanalizátor...

– Mérési hiba. Valami elállítódhatott benne. Bizonyára régen kalibrálták utoljára.

– Akkor hát vége – nyújtózkodott a főtörzs, két karját feje alá vonva megropogtatta csontjait. – Megyünk végre hazafelé. Jó is lesz. Vár a család, az asszony és a gyerekek. Nagyon hiányoznak már.

Engem pedig a könyvtár a Drake Intézetben, gondoltam, ha ugyan T. admirális ki nem hajít az ablakon a semmitmondó jelentéssel együtt. Aztán már csak P. őrnagy szúrós tekintetét kell nap mint nap elviselnem.

– Tudja, főtörzs – nyújtóztam én is egyet –, nekem már az felüdülés lesz, ha végre ismét megpillanthatom a csillagos eget. Mióta megérkeztünk a Phaeton-IX-re, úgy élünk bezárva ebbe a bádogvárosba, hogy kifelé is csak képernyőn tekintünk.

– Miért nem szólt előbb? – kiáltott fel. – Könnyen segíthettem volna. De még most sem késő. Csak annyit kell tennem, hogy...

De nem tette meg. Abban a pillanatban, amint megmoccant, a világítás kialudt körülöttünk, s váratlanul vaksötét lett. Halk, surrogó nesz hallatszott, és nyomában gyöngye fény lepte el a vezérlőtermet. Oly halovány volt ez a megvilágítás, hogy a főtörzs alakját is alig tudtam kivenni. Szemem azonban gyorsan hozzászokott a megváltozott fényviszonyokhoz, s ekkor felpillantottam, mert az új fény forrása odafent volt a kupolában, ám meglepődve láttam, hogy nincs többé kupola, szabadon kitekinthetem a csillagos űrbe. Bármerre fordultam, tekintetem nem ütközött akadályba, mindenfelé kilátásom nyílt a végtelenre, a tágas, elképzelhetetlenül mély égboltozat ropant sötétjébe, amelyen ezerszám ragyogtak, sziporkázva lüktettek, távolból hunyorgtak a semmi jelzőfényei, a csillagok.

Tudtam, hogy ez a csoda a határvidéken élőké, és már sajnáltam, hogy hamarosan

el kell hagynom a bázist. E pillanatban elképzelhetőnek, sőt kívánatosnak tűnt számomra, hogy életem minden napján megálljak itt, szétnyíljon fejem fölött a kupola teteje, s kitárulkozzon előttem, mint egy vágyait nem leplező nő teste, a világmindenség, s én órákig elmerülve gyönyörködhessek benne, egészen a legvégső napomig.

Magamba ittam a látványt, hogy emlékezetembe raktározva magammal vihessem, egészen beleszédültem a tágas tér hatalmas vonzásába, ahogy a mind távolabbi régiókban légies kelmévé álltak össze a messzi csillagok, s e fénylő szövetből titkosan derengő út nyílt a megismerhetetlen felé.

Álltam, magamban ujjongva lelkesedtem, futni támadt kedvem, mint egykor Aldrin-városban, s lépteim most még messzebb röpítettek volna. Úgy éreztem, hogy egyetlen ugrással átszökkenhetnék a szomszéd csillagokba, onnan tovább, színes porfelhők fantasztikus alakzatain át, csillagtengerek kavargó, gigantikus örvényein át, fékezhetetlenül lobogó tűzgömbökön át, feneketlen lyukak járatain át, túl téren és időn, túl mindenben, mindenben, ami csak létezik ebben az észbontóan titokzatos univerzumban...

– Hogy tetszik?

Először azt hittem, álmodom. De nem. Nem K. főtörzs hangját hallottam. Valaki más kérdezte ezt, aki abban a percben ott volt a teremben velünk együtt. Magamhoz tértem, és a halovány fényben megpillantottam egy alakot, akit korábban még sosem. Már tudtam, hogy ő nyitotta meg előttünk ezt a csodát, s hogy ezért hálás leszek neki örökre.

Már tudtam, ki ő.

Felgyúlt a benti fény, s én megláttam, amint sugaruk egyenesen rám vetült, a mindenség két legtündöklőbb csillagát, amelyekhez fogható a kinti égbolton soha nem ragyogott.

●●● Aurora nesztelen, puha léptekkel járt, akár egy vadmacska. Teste is oly hajlékony és fürge volt, mint a ragadozóké. Beláttam, hogy ha nem akarja, soha nem bukantunk volna rá. Nevetett. Nevetett rajtunk, a meglepődésünkön, az ámulásunkon.

– Ismerlek benneteket – mondotta. – Nyomotokban voltam, mióta megérkeztek. Tudok a szándékaitokról, és örülök, hogy éppen ti jöttetek.

– Én is örülök, hogy találkoztunk – mondtam ostobán. – Beszélgetnünk kellene néhány fontos dologról.

– Szívesen felelek neked bármire – suttozta, és közelebb húzódott. – Tudod, hogy egyszer meglestelek álmodban? Belopóztam a fülkédbe, és az ágyad szélén ülve egész éjen át néztelek, amíg ébredezni nem kezdted.

– Érdekes időtöltés lehetett – mondtam egész fafejűen. A főtörzs felszisszent, majd láttam, hogy megrázza a fejét és lemondóan legyint.

Aurora nevetett. Szépsége egészen megszédített, de maradék józanságom azt súgta, hogy ez a lány kulcsfontosságú információk birtokosa, amelyek még K. főtörzsre sem tartoznak.

– Lenne itt mégiscsak egy kis munka, főtörzs – szoltam –, amíg a hajónk megérkezik.

Csodálkozva nézett rám.

– A reaktor – mondtam, és igyekeztem olyan arcot vágni, hogy megértse, mit akarok.

– A reaktor? Hiszen oda be sem lehet jutni.

– Próbálja meg! – mondtam könnyedén. – Szerezze meg a kódot, aztán nézzen szét bent!

Még mindig csodálkozva felkelt, de szó nélkül ment teljesíteni a parancsot. Végre négy szemközt maradtam Aurorával.

– Mit tudsz a szüleidről? – kérdeztem.

– Az apám érdekel, igaz?

Bólintottam. Persze, a lány mindenről tud, mindent hallott, amit beszéltünk. Erről nem szabad elfeledkezniem.

– Hát nem jöttél még rá? – kérdezte, s nevetett.

Zavarban voltam.

– Rá kellett volna jönnöm?

Nevetett, nevetett, és megint nevetett, majd kiöltötte rám a nyelvét.

– Az utolsó napokban mégiscsak összejött anyámmal. Persze titkolták mindenki előtt. Mander... róla beszélek. Ő volt az apám.

– Ó!

– Most már tudod. Olyan fontos ez?

– Nem, csak...

Éreztem, hogy megint összezavarodik a kép, amit már-már kiraktam magamban. Mander és az idegen hajók. Eva és Mander szerelme, amely beteljesült. A személyzet örökös vidámsága – Aurora is folyton nevet – és a kereskedő hajók. Vagy hittérítők? Hogy mondták? Honnan is? A külső világból.

– Aurora – igyekeztem, hogy hangom közömbös maradjon –, mit tudsz a külső világról?

Izgatottan vártam a választ. Aurora vállat vont, a vidámság nem tűnt el róla.

– Még sosem jártam ott – felelte –, de Jan bácsi sokat mesélt róla. Mi érdekel?

– Jan járt már a külső világban?

– Persze, sokszor. Meg a többiek is.

– És... hogy jutottak el oda?

– Egyszerűen. Felszálltak egy kereskedőhajóra.

– A kereskedők bárkit elvisznek a külső világba?

Megint egy vállvonás.

– Gondolom, aki megfizeti.

– Engem is elvinnének?

– Miért ne?

– És... kik azok a kereskedők? Emberek?

– Mi mások lennének?

– Esetleg... – jutott eszembe Jan megjegyzése – ...földönkívüliek.

Aurora nem lepődött meg, nevető szemmel nézett rám.

– Ugyan már! Miket beszélsz?

– Butaságot mondtam?

– Összekeversz mindent.

Addig faggattam Aurorát, míg kezdtem megérteni, hogyan is áll a helyzet itt, távol a Földtől, az emberi civilizáció határvidékén. Hiába nyilvánították tiltott zónává a Mars-Jupiter övezetet, sokan, akiknek nem volt ínyére az egyre militánsabb szellemű Egyesült Emberiség, a zónán átszökve kivándoroltak a Jupiteren túlra. Megtelepedve a szabad űrben, ezek a telepések virágzó kolóniákat hoztak létre, és megteremtették egy független emberi közösség alapjait. Mindez több évszázada folyt már, de az Egyesült Emberiség mindeddig nem vett tudomást róluk. Ők pedig elrejtőztek, ahogy tudtak,

nem léptek kapcsolatba senkivel, csak a határvidéken szolgáló személyzettel folytattak kereskedelmi tevékenységet. A kapcsolat oda vezetett, hogy a katonák átvették a külső világ szokásait, ételeit, szabad öltözködését. Az értelmetlen szolgálat – hiszen az űrből támadó ellenségnek híre-hamva se volt – a minimumra redukálódott. Fokozatosan átragadt rájuk, beléjük ivódott a külsők nyugalma, jókedélye, optimizmusa.

A két nap a hajó érkezéséig gyorsan elröpült. Aurora sokat mesélt a külső világról, és elmondta, hogy ő is szeretne kitelepedni. Ez elsomorított, mert egyre inkább úgy éreztem, hogy Aurora nélkül üres lesz a további életem. Igaz, a Föld nyüzsgő, élvhajhászó, rohanó világában is nehéz volt őt elképzelni.

K. főtörzset megint alig láttam két napig. Egyszer megjegyezte, hogy sikerült kinyitnia a reaktortérbe vezető ajtót, de nem érdeklődtem a részletek iránt, mire abba hagyta a beszámolót.

Az indulás reggelére megérett bennem az elhatározás. Kerestem Aurorát, hogy neki mondjam el először, de sehol nem találtam. Reméltem, hogy úgyis hallja, amit beszélünk, ezért K. főtörzssel közöltem szándékaimat, aki megrökönyödéssel hallgatott végig.

– Itt marad? – kérdezte, nem titkolva rosszallását.

– Úgy van – erősítettem meg. – A hajó nélkülem fog felszállni.

Megköszöntem a munkáját, összeölelkezve megveregettük egymás hátát. Búcsúzóul jó utat kívántam neki, és a lány keresésére indultam.

Aurora azonban eltűnt.

Hiába jártam végig az űrállomás minden szektorát, hiába kiáltoztam a nevét, nem került elő. Órák teltek el így, kezdtem egyre jobban elcsüggedni. Kétségbeesetten kerestem meg Jant, aki rögtön a segítségemre sietett valamennyi emberével együtt, de ők sem jártak eredménnyel. Jan úgy vélekedett, hogy talán rossz kedve lett, ezért visszahúzódtam ismeretlen rejtékhelyei egyikébe, de én nem hittem ebben. Balsejtelmem támadt, és egyre növekvő szorongással vártam, mikor történik végre változás.

Este lementem a vezérlőterembe, de most sem Aurora, sem K. főtörzs nem volt mellettem. Magányosan üldögéltem egy széken, amikor az jutott eszembe, hogy a főtörzs az utolsó két napját a reaktor szektorában töltötte. Ebből a teremből indult az én parancsomra, sikerült valahogyan kinyitnia az ajtót, bizonyára vissza is zárta, és talán...

Aurora!

Felugrottam, és lerohantam a legalsó szintre, ahol a reaktortérbe vezető ajtó zárta el a továbbjutást. Jól sejtettem, meg se moccant, hiába erőlködtem, hogy arrébb toljam. Arcomat odanyomtam a kémlelőablak üvegéhez, hogy minél többet láthassak a benti térből, és ahogy sikerült belesnem, az egyik műszerfal tövében megpillantottam leroskadva Aurorát.

Ütöttem, vertem az ajtót. Dörömböltem. Nem használt.

Felrohantam.

– Jan! – ordítottam. – Hogy nyílik a reaktortéri ajtó?

A férfi sajnálkozott, a többiek úgyszintén.

– Mondtuk már neked, Valed, hogy nem tudjuk.

– De Zeg bejutott oda! Csak ti adhattátok meg neki a belépési kódot!

Fejüket ingatták, kénytelen voltam hinni nekik. De akkor hogy jutott be a főtörzs?

Nem volt más választásom, a vezérlőteremből felhívtam a vadászgépet. A fiatal pilóta jelentkezett, majd előkerítette a főtörzset.

– Mi a belépési kód a reaktorhoz?

– Mit akar ott, hadnagy? – csodálkozott a főtörzs. – Semmi érdekes nincs lent, csak az idejét pazarolja.

– Ki kell szabadítanom Aurorát!

– Micsoda? – hökkent meg.

– Bizonyára beszökött szétnézni, amíg maga odabent dolgozott, aztán bent rekedt, amikor maga kijött, és az ajtót bezárta.

– Hogy az a... és még szólni sem tud senkinek szegényke, mert a reaktortér belső kommunikációs rendszere rossz. Évtizedek óta elhanyagolták. Csoda, hogy... hogy talált rá egyáltalán?

– Erre most nincs idő, főtörzs. Adja meg rögtön a belépési kódot!

K. főtörzs zavartan hallgatott.

– Mi lesz? Nem értette? Azonnal mondja meg a kódot! Ez parancs!

Kezdtém elveszíteni a fejem, összevissza kiabáltam. Mióta a sors és a szolgálat útjai összehoztak a főtörzssel, még soha nem adtam neki nyíltan parancsot, csakis kértem tőle vagy körülírtam, mit szeretnék.

– Az a baj – felelte kényszeredetten –, hogy nem tudom megmondani, bármennyire szeretném.

– Hogyhogy nem?

– Mikor a reaktor átvizsgálására utasított, már minden lehetőséget kimerítettünk a kód megszerzésére. Egyetlen dolgot tehettem. Nekiálltam próba szerencse alapon kísérletezni! Annyi előnyöm volt csupán, hogy korábban más Phaeton-állomásokon megismertem az ottani kódokat, melyek eléggé egy kaptafára születtek. Behunytam a szemem, és ujjaimmal gyors akkordokat futtattam végig a számbillentyűkön. Nem nagyon reménykedtem, ám csodák csodájára az egyik bevált. Egyszer csak megmozdult a nehéz, ólombélésű tolóajtó, s én beléphettem a reaktor vezérlőtermébe. Kitámasztottam az ajtót egy vastag rúddal, nehogy becsukódjon mögöttem, mert nem lettem volna képes reprodukálni a számsort.

– Márpedig képesnek kell lennie! – rivalltam rá. – Azonnal forduljanak vissza, és szóljon a pilótának, hogy lépjen a gázra, ahogy csak bír!

Nagyjából az út felénél járnak, gondoltam. Egy nap alatt itt lehetnek, aztán még a főtörzs próbálkozásai igénybe vesznek egy kis időt. Istenem, csak Aurora kibírja addig! Így tépelődtem magamban, azután nem bírtam tovább, látni akartam Aurorát, ha nem is segíthettem rajta. Felkeltem székemből, hogy elinduljak a legalsó szintre, az ajtóhoz, mely makacsul elválasztott bennünket egymástól, s Aurorát talán – de erre gondolni is alig mertem – az élettől, amikor...

Valaki közeledett a folyosón.

Kinyílt a vezérlőterem ajtaja és belépett rajta...

Nem, ez lehetetlen.

Döbbenten bámultam rá, nem hittem a saját szememnek. Ha maga T. admirális jelenik meg, az se okozhatott volna nagyobb meglepetést. Képtelen voltam egy értelmes szót kinyögni. Sokáig tartott, mire megjött a hangom.

– Hogy kerül ide? – csúszott ki a számon, még mindig hitetlenkedéssel.

– Azt gondoltam, baja eshetik – válaszolta habozva.

– Milyen bajom?

Idegesen rágta a száját.

– Ha maga nélkül tér vissza a hajó, szökésnek fogják fel a felettes katonai szervek, és magát súlyosan megbüntetik.

Mindent megértettem. Köszönettel tartoztam a főtörzsnek, annak az embernek, aki vállalva a parancsmegtagadás kockázatát, visszatartotta az indulást. Most azonban nem a hálálkodás ideje volt, hanem a cselekvése. Amilyen gyorsan tudtunk, lejutottunk a reaktortér ajtajához, és a főtörzs nekilátott, hogy ismét megkísérelje a lehetetlent, eltalálni az ismeretlen kódot. Figyeltem, amint csukott szemmel koncentrált, ujjai ismét és ismét a billentyűket nyomogatják. Izgatottan, de tehetetlenül követtem figyelemmel, minden eredménytelen próbálkozásnál felszisszentem, halkán, hogy ne zavarjam őt, hátha éppen most szállja meg a sorsdöntő ihlet.

És megtörtént a csoda! Másodszor is megtörtént!

A vaskos ajtó megmoccant, és halk zúgással odébb siklott. A főtörzs arcán széles mosoly terült el. Testével állta el a visszazáródás útját, én pedig berohantam, felnyaláboltam Aurorát, és már kinn is voltam vele a folyosón. A főtörzs ellépett, az ajtó visszacsusszant a helyére, talán újabb évtizedekre, talán mindörökre.

Szerencsére Aurora lélegzett, ha gyöngén is. A személyzet nőtagjai, akik addigra már segítőkészen körénk gyűltek, elvitték a kórterembe és ápolásukba vették. Mellette maradtam, míg csak meg nem győződtem, hogy állapota stabil, majd visszatértem a főtörzshöz.

– Most már tényleg indulnia kell – mondtam neki.

Savanyú arcot vágott.

– Nehéz lesz elszámolnom a késéssel. Mit mondjak majd, ha kérdezik az okát? Hogy egy lányt kellett megmentenem, aki hivatalosan nem is létezik?

Vállon veregettem.

– Egyet se féljen, főtörzs. Olyan útravalót adok magának, hogy kitüntetik érte. Megfejtettem Mander fénysebességű űrhajójának a rejtélyét.

●●● Nagyt nézett, de értelmes fickó volt, nyomban járni kezdett az agya, és első szavával rá is tapintott a lényegre.

– Új adat merült fel?

– Így is mondhatjuk. Maga.

– Tessék?

Most rajta volt a meglepődés sora. De amit érzett, csak halvány utánpótlás lehetett az én megrökönyödésemnek, amikor az imént megpillantottam őt. Minthogy gondolataim napok óta Mander rejtélyes, váratlan felbukkanása körül forogtak, nyomban szemembe tűnt a két eset hasonlósága, s ez kezembe is adta a megoldás kulcsát. Mander, akit fűtött a szerelem, továbbküldte ugyan a vadászrajt, de ő maga a bázis személyzetének tudta nélkül itt maradt gépével együtt, és még két napig folytatta titokban a szerelmi ostromot, melynek gyümölcse azután Aurora lett. Maradt volna bizonyára tovább is, ma már senki meg nem mondhatja, miként alakult volna a szerelmesek sorsa, ha váratlanul fel nem bukkan a két idegen hajó. A vészjelzéskor Mandernek csak a hangárba kellett felsietnie, és gépével máris harcra készen felröppenhetett.

– Pofonegyszerű – álmélkodott a főtörzs. – Hogy ez eddig senkinek se jutott eszébe.

Aurora sápadtan feküdt a kórházi ágyon nyakig betakarva, de már magához tért, jobban érezte magát. Elmeséltem neki kiszabadításának történetét.

– Hálás vagyok Zegnek – suttogta erőtlenül – és persze neked is.

Eldicselkedtem azzal is, amire az apjával, Mander kapitánnyal kapcsolatban rájöttem.

– Ezért a Földön kitüntetés jár – fűztem hozzá.

Rám szegezte tekintetét.

– Már csak egyetlen dolgot nem értesz, a földönkívüliek felbukkanását, igaz?

– Úgy van – bólintottam –, az a két hajó...

– Nos, én sokféle történetet hallottam Jan bácsiéktól, akik sok embert ismernek a külső világból, sőt maguk is jártak arra nem egyszer. Ezek a történetek mind arról szólnak, hogy a külső világban az emberek együtt élnek az idegenekkel. Szó szerint értsd! Az egyik házban te laksz, a szomszédban egy földönkívüli a családjával. Egészen kedvesek, nagyon okosak, mindig bohókásak, biztosan meg lehet szeretni őket.

Pihent egy kicsit, erőt gyűjtött, majd folytatta:

– A lényeg azonban az, hogy a külső világ, a valódi külső világ sokkal-sokkal hatalmasabb, mint hisszük, voltaképpen felöleli az egész Galaxist. Amikor az első földi telepések megérkeztek a Mars-Jupiter katonai övezeten túlra, nem sokáig maradtak egyedül. Másféle értelmes lények kezdtek felbukkanni mind nagyobb számban, akiktől azonban nem kellett tartaniuk. Segítségükre siettek, hogy az új környezetben megvet-hessék lábukat, és a független, szabad emberiség magvát alkossák. Kiderült, hogy a Galaxist már réges-rég benépesítették ezek a fajok. Egymást érik a lakott naprendszerek, a csillagközi űrben óriási forgalom zajlik. Már hozzáláttak, hogy a Galaxist minden értelmes lény otthonává tegyék. Ezek a bölcs és nagyon régi, sok tapasztalattal rendelkező lények azonban tudják, hogy óvatosnak kell lenniük az ifjú, harcias civilizációkkal szemben, amilyenné mostanra a Föld és környezete vált. Ezeket karanténba helyezik, egyfajta információs burokba. A Naprendszer belsejéből mindaddig csak sötét és lakatlan világegyetem képét, sugárzását lehet észlelni (hát ez tévesztette meg a Drake-formula kutatóit!), amíg a burkot fel nem oldják. A kellő időben majd megteszik, ha az emberiség éretté válik rá, és akkor kiderül, mi rejlik túl a sötétben...

Elhallgatott, megfogta a kezem. Úgy tűnt, mintha töprengene, elmondjon-e még valamit. Végül rászánta magát:

– Biztosan érzem, hogy az apám nem halt meg. Talán elfogta az idetévedt két idegen hajó, és azóta is a fogságukban van, de az is megeshet, hogy neki tetszett meg a külső világbeli szabad élet annyira, hogy vissza se kívánczik többé. Nem tudja, hogy van egy lánya...

Felsőhajtott. Elfordította tőlem az arcát, úgy mondta:

– Most már igazán mindent tudsz. Kapsz kitüntetést, előléptetnek. Menj! Zeg és a pilóta biztosan türelmetlenül várnak már.

Kényelmesen elhelyezkedtem az ágya mellett.

– Az én hajóm – mondtam lágyan – sokkal később indul.

– Nem értem – fordult vissza. Csodálkozva nézett rám.

– Jantól megtudtam, hogy legközelebb két hét múlva jár erre egy kereskedőhajó. Ha akarod, együtt átrándulunk a külső világba! Megkeressük apádat, s közben megtapasztaljuk, milyen az élet odaát...

Aurora arca végre ismét felragyogott. Visszamosolyogtam, s boldog bizakodás fogott el új életünk iránt, ami a jövőbe rejtve várakozott kettőnkre, túl a sötétben.

• A szerző az ANKH egyház által kiírt „A Kozmikus Ember” c. sci-fi novellapályázaton megosztott második helyezést ért el (első helyet nem adtak ki), a Hévízi Egységes Művelődési Intézmény József Attila szépirodalmi pályázatán pedig, melyre ezernél több mű érkezett, novella kategóriában különdíjat kapott. Gratulálunk!